

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА **про пожежі та їх наслідки в Україні за 4 місяці 2023 року**

Загальні дані про пожежі

Інститутом державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту проаналізовано інформацію про пожежі за звітний період, що надійшла від територіальних органів ДСНС відповідно до пункту 9 «Інструкції по роботі з Карткою обліку пожежі», затвердженої наказом ДСНС від 16.08.2017 № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».

Так, підрозділами територіальних органів ДСНС упродовж 4 місяців 2023 року в Україні зареєстровано 17 746 пожеж. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість пожеж зменшилася на 46,7 %; збільшення кількості пожеж спостерігається тільки у будинках і спорудах сільськогосподарського призначення (збільшення у 2,2 рази).

Унаслідок пожеж загинуло 685 людей, у тому числі 19 дітей; 538 людей отримали травми, у тому числі 48 дітей.

Кількість загиблих унаслідок пожеж зменшилася на 5,5 %; кількість травмованих на пожежах зменшилася на 16,8 %. Кількість дітей і підлітків до 18 років, які загинули внаслідок пожеж, збільшилася на 72,7 %; кількість дітей і підлітків до 18 років, травмованих на пожежах, – збільшилася на 2,1 %.

Матеріальні втрати від пожеж склали 29 млрд 908 млн 818 тис. грн (із них прямі збитки становлять 8 млрд 131 млн 666 тис. грн; побічні – 21 млрд 777 млн 152 тис. грн).

Матеріальні втрати від пожеж збільшилися на 20,9 % (прямі збитки зменшилися на 7,0 %; побічні збитки збільшилися на 36,2 %); кількість загиблих свійських птахів збільшилася у 2,9 рази (3 610 од. проти 1 225 од.); кількість знищеного зерна збільшилася на 41,0 % (10 332 тонн проти 7 327 тонн); кількість знищених кормів зменшилася на 11,5 % (1 477 тонн проти 1 669 тонн); кількість загиблих свійських тварин зменшилася на 91,0 % (191 гол. проти 2133 гол.); кількість знищених і пошкоджених транспортних засобів (техніки) зменшилася на 23,9 % (1 494 од. проти 1 963 од.); кількість знищених і пошкоджених будинків (споруд) зменшилася на 18,7 % (9 636 од. проти 11 856 од.); кількість знищеного хліба на корені та у валках становить 2 707 га проти 0 га (дані пожежі взяті на облік у 2023 році за письмовими заявами стосовно подій, що мали місце у 2022 році).

Щодня в Україні, в середньому, виникало 148 пожеж, матеріальні втрати від яких склали 249 млн 240 тис. гривень. Кожного дня внаслідок пожеж гинули 6 людей і 4 людини отримували травми, вогнем знищувалося або пошкоджувалося 80 будівель (споруд) і 12 одиниць техніки.

Прямі збитки від однієї пожежі становили 458 тис. гривень.

Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Статистичні показники стану з пожежами в Україні
за 4 місяці 2023 року з аналогічним періодом 2022 року*

№ з/п	Назва показників	2023 рік	2022 рік	Тенденція по країні, +/-, у %	% від загальної кількості
Загальні дані про пожежі					
1	Кількість пожеж (од.)	17746	33281	-46,7	-
2	Збитки прямі (тис. грн)	8131666	8743716	-7,0	-
3	Збитки побічні (тис. грн)	21777152	15985738	36,2	-
4	Загинуло людей унаслідок пожеж	685	725	-5,5	-
-	у т.ч. дітей і підлітків до 18 років	19	11	72,7	2,8
5	Загинуло людей унаслідок пожеж у містах	373	377	-1,1	54,5
6	Загинуло людей унаслідок пожеж у селах	312	348	-10,3	45,5
7	Травмовано людей на пожежах	538	647	-16,8	-
-	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	48	47	2,1	8,9
-	у т.ч. у містах	377	453	-16,8	70,1
8	Знищено, пошкоджено будівель і споруд (од.)	9636	11856	-18,7	-
9	Знищено, пошкоджено техніки (од.)	1494	1963	-23,9	-
10	Загинуло людей унаслідок пожеж, на 100 тис. населення	1,7	1,7	0,0	-
11	Кількість пожеж на 10 тис. населення	4,3	8,0	-46,3	-
12	Збитки прямі на 10 тис. населення (тис. грн)	1977,0	2104,1	-6,0	-
13	Кількість пожеж у містах	9938	16739	-40,6	56,0
14	Кількість пожеж у селах	7808	16523	-52,7	44,0
15	Кількість пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль)	867	1179	-26,5	4,9
-	у т.ч. на підприємствах, в організаціях, закладах	867	1172	-26,1	4,9
Об'єкти пожеж					
1	Будівлі виробничого призначення	247	393	-37,2	1,4
2	Будівлі об'єктів торгівлі і харчування	203	312	-34,9	1,1
3	Соціально-культурні, громадські та адміністративні споруди	200	277	-27,8	1,1
4	Споруди сільськогосподарського призначення	109	50	у 2,2 рази	0,6
5	Будинки та споруди житлового призначення	9218	11568	-20,3	51,9
-	у т.ч. житлові будинки	6033	7221	-16,5	34,0
6	Природні екосистеми	66	99	-33,3	0,4
7	Відкриті території	6118	18723	-67,3	34,5
8	Транспортні засоби	857	1071	-20,0	4,8
9	Інші об'єкти	728	788	-7,6	4,2
Причини виникнення пожеж					
1	Підпал	469	572	-18,0	2,6
2	Несправність виробничого обладнання	45	18	150,0	0,3
3	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації електроустановок	3387	3395	-0,2	19,1
4	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації печей, ТГ агрегатів та установок	2029	2365	-14,2	11,4
5	Необережне поводження з вогнем	8147	22118	-63,2	45,9
6	Пустощі дітей з вогнем	76	83	-8,4	0,4
7	Порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів	616	711	-13,4	3,5
8	Вибухи, внаслідок бойових дій	1711	2609	-34,4	9,6
9	Інші причини	1266	1410	-10,2	7,2

*Примітки:

- 1) без урахування пожеж, що виникли на об'єктах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.03 № 2030 здійснюють їх облік самостійно;
- 2) без урахування пожеж, що виникли на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей і територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополь;
- 3) без урахування пожеж, що виникли на територіях окремих районів регіонів України, що зазнали впливу російської військової агресії станом на 01 квітня 2023 року.

На рисунку 1 наведено основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

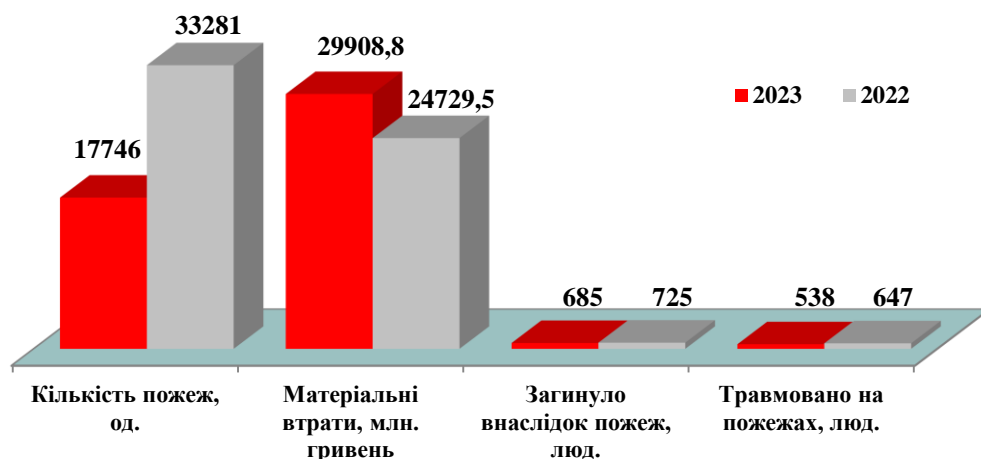

Рисунок 1 – Основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

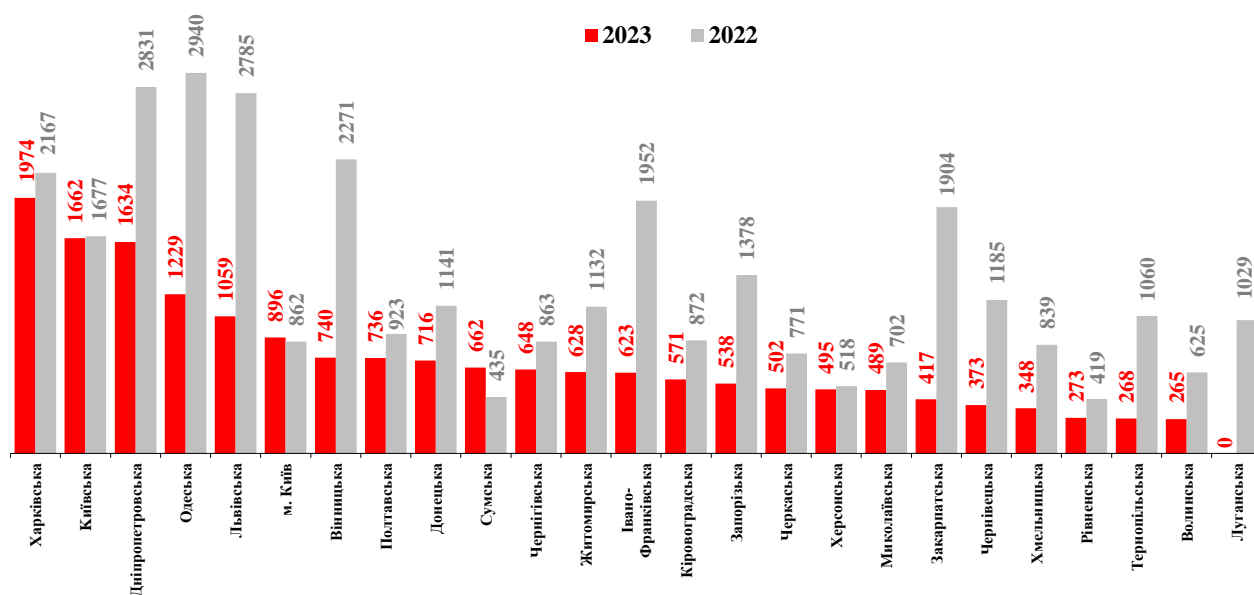

Рисунок 2 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-46,7 %) за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх збільшення зареєстровано у Сумській області (+52,2 %) та м. Києві (+3,9 %).

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних регіонів на захід країни.

Упродовж 4 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС під час гасіння пожеж було врятовано 632 людини (-24,8 % порівняно з аналогічним періодом 2022 року), у тому числі 71 дитину (-13,4 %); крім того, на пожежах врятовано 6 551 будівлю та споруду (-15,8 %), 411 одиниць техніки (-29,7 %); загалом збережено матеріальних цінностей на суму близько 3,3 млрд грн (+46,3 %).

Пожежі у містах (сmt) і сільській місцевості

Упродовж 4 місяців 2023 року у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України (далі – у містах) зареєстровано 9 938 пожеж, що становить 56,0 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом минулого року їх кількість зменшилася на 40,6 %.

За загального зменшення кількості пожеж у містах, їх збільшення зареєстровано Сумській (+29,0 %) області та м. Києві (+3,9 %).

Питома вага пожеж у містах перевищує середнє значення по державі у 9 областях України (таблиця 2).

Таблиця 2 – Области України, в яких питома вага пожеж у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Запорізька	435	989	80,9
2	Донецька	572	896	79,9
3	Дніпропетровська	1173	1889	71,8
4	Херсонська	310	324	62,6
5	Дніпропетровська	964	1538	70,4
6	Херсонська	260	262	65,2
7	Миколаївська	296	401	60,5
8	Одеська	731	1258	59,5
9	Сумська	383	297	57,9
Всього по Україні:		9938	16739	56,0

Унаслідок пожеж у містах загинуло 373 людини (-1,1 %), що становить 54,5 % від загальної кількості загиблих; травмовано 377 людей (-16,7 %), що становить 70,1 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у містах склала – 6, у 2022 році загинуло 4 дитини; травмовано на пожежах у містах – 33 дітей, у 2022 році травмовано 25 дітей.

Прямі збитки від пожеж у містах зменшилися на 26,0 % та склали 5 млрд 740 млн 507 тис. грн, що становить 70,6 % від загальної кількості прямих збитків.

Упродовж 4 місяців 2023 року у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів України (далі – у селах) зареєстровано 7 808

пожеж, що становить 44,0 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 52,7 %.

За загального зменшення кількості пожеж у селах їх збільшення зареєстровано у Сумській (збільшення у 2,0 рази), Харківській (+91,1 %), та Київській (+6,0 %) областях.

Питома вага пожеж у селах перевищує середнє значення по державі у 15 областях України (таблиця 3).

Таблиця 3 – Области України, в яких питома вага пожеж у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Рівненська	189	284	69,2
2	Волинська	163	393	61,5
3	Полтавська	449	553	61,0
4	Київська	1006	949	60,5
5	Тернопільська	161	776	60,1
6	Чернігівська	374	427	57,7
7	Вінницька	426	1613	57,6
8	Хмельницька	200	557	57,5
9	Івано-Франківська	347	1287	55,7
10	Черкаська	262	475	52,2
11	Житомирська	324	686	51,6
12	Чернівецька	186	637	49,9
13	Закарпатська	203	1208	48,7
14	Кіровоградська	276	518	48,3
15	Львівська	500	1740	47,2
Всього в Україні:		7808	16523	44,0

Унаслідок пожеж у селах загинуло 312 людей (-10,3 %), що становить 45,5 % від загальної кількості загиблих; травмована 161 людина (-17,0 %), що становить 29,9 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у селах склала – 13, впродовж 4 місяців 2022 року 7 дітей; травмовано на пожежах у селах – 15 дітей, у 2022 році - 22 дитини.

Прямі збитки від пожеж у селах збільшилися у 2,4 рази та склали 2 млрд 391 млн 159 тис. грн, що становить 29,4 % від загальної кількості прямих збитків.

Стан із загибеллю людей унаслідок пожеж

Упродовж 4 місяців 2023 року внаслідок пожеж загинуло 685 людей, із них 19 дітей.

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 40 людей (685 проти 725) або на 5,5 %; кількість загиблих дітей збільшилася на 8 (19 проти 11) або на 72,7 %.

За 4 місяці 2023 року за загального збільшення кількості дітей, загиблих унаслідок пожеж, зменшення зареєстровано у Запорізькій, Миколаївській, Харківській (по 0 проти 1), Донецькій (0 проти 2) і Чернігівській (0 проти 3) областях.

Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 3.

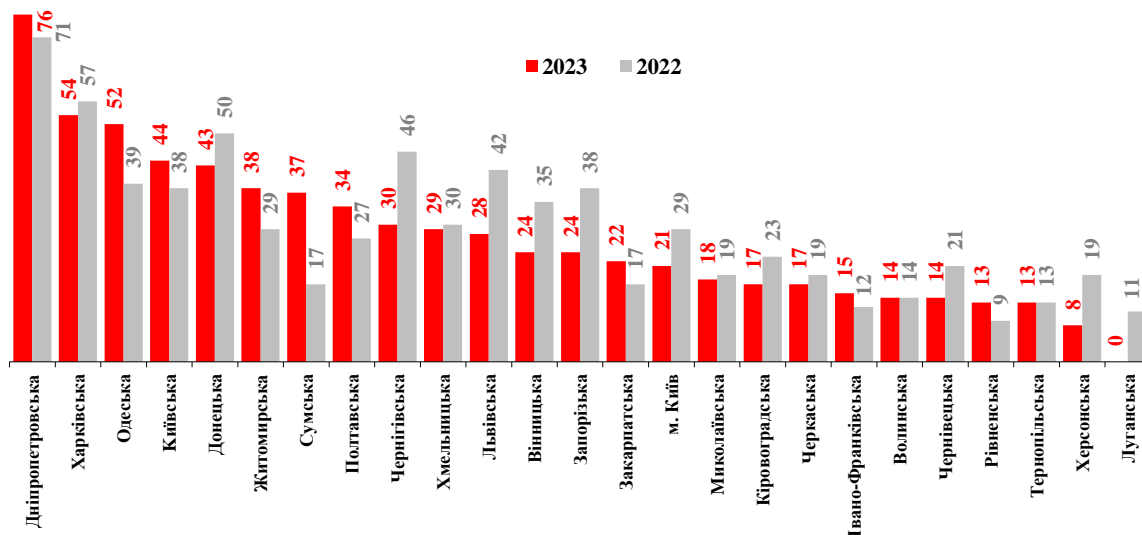

Рисунок 3 – Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Найбільшу кількість загиблих зареєстровано у будинках і спорудах житлового призначення, де загинуло 630 людей (-6,4 % або 92,0 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж), із яких 572 людини (-4,7 % або 83,5 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж) загинуло безпосередньо у житлових будинках. Найбільшу кількість загиблих людей у будинках і спорудах житлового сектору зареєстровано у Дніпропетровській (73), Харківській (51) й Одеській (47) областях.

Під час пожеж на транспортних засобах загинуло 15 людей (збільшення у 3 рази або 2,2 % від їх загальної кількості). У соціально-культурних, громадських та адміністративних спорудах загинуло 6 людей або 0,9 % від їх загальної кількості. У будинках і спорудах сільськогосподарського призначення загинуло 4 людини або 0,6 % від їх загальної кількості. У будівлях виробничого призначення загинуло 2 людини (аналогічно кількості 2022 року), або 0,3 % від їх загальної кількості. У будівлях торгівлі і харчування загинуло 2 людини (аналогічно кількості 2022 року), або 0,3 % від їх загальної кількості. На відкритих територіях загинуло 12 людей (-61,3 % або 1,8 % від їх загальної кількості). На інших об'єктах загинуло 14 людей (+16,7 % або 2,0 % від їх загальної кількості).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 4.

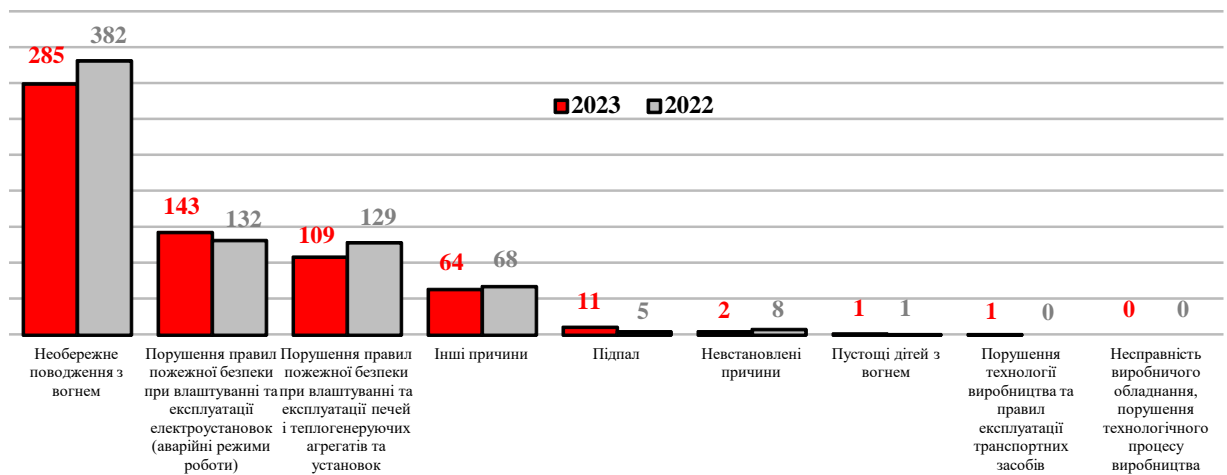

Рисунок 4 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року спостерігається збільшення кількості загиблих людей унаслідок пожеж, причиною яких стали: підпали (збільшення у 2,2 рази); пустощі дітей з вогнем (збільшення у 2,0 рази); порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (1 людина у 2023 році проти жодного у 2022 році), порушення правил влаштування та експлуатації електроустановок (+8,3 %). Зменшення кількості загиблих спостерігається з наступних причин виникнення пожеж: порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей і теплогенеруючих агрегатів та установок (-15,5 %); необережного поводження з вогнем (-8,4 %); вибухів (входить до групи «Інші пожежі») (-5,9 %).

Упродовж 4 місяців 2023 року зареєстровано 606 пожеж (-6,5 % або 3,4 % від загальної кількості пожеж) із загибеллю людей.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Тип населеного пункту	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській населений пункт	271	313	-13,4	44,7
2	Місто	280	268	4,5	46,2
3	Селище міського типу	53	60	-11,7	8,7
4	Поза межами сільського населеного пункту	2	7	-71,4	0,3
5	Поза межами міського населеного пункту	0	0	0,0	0,0
6	Відселена зона	0	0	0,0	0,0
Всього в Україні:		606	648	-6,5	–

Як показує таблиця 4 найбільша кількість пожеж із загибеллю людей виникла у сільських населених пунктах і у містах, за кількістю загиблих їх розподіл майже однаковий.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Об'єкт виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській житловий будинок	238	263	-9,5	39,3
2	Міський житловий будинок	236	220	7,3	38,9
3	Будинок СМТ	40	50	-20,0	6,6
4	Літня кухня	30	26	15,4	5,0
5	Відкрита територія	11	31	-64,5	1,8
6	Господарча споруда	17	20	-15,0	2,8
7	Дачний будинок	2	8	-75,0	0,3
8	Легковий автомобіль	1	3	-66,7	0,2
9	Приватний гараж	3	6	-50,0	0,5
10	Виробничі цехи	2	0	–	0,3
11	Інший об'єкт	26	21	23,8	4,3
Всього в Україні:		606	648	-6,5	–

У таблиці 6 наведено розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

Таблиця 6 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Місце виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Житлова кімната	364	389	-6,4	60,1
2	Підлога	54	66	-18,2	8,9
3	Кухня	60	50	20,0	9,9
4	Стіна, перегородка	20	12	66,7	3,3
5	Перекриття стелі	15	20	-25,0	2,5
6	Веранда, тераса	6	6	0,0	1,0
7	Коридор	11	5	120,0	1,8
8	Горище	12	5	140,0	2,0
9	Покрівля	11	12	-8,3	1,8
10	Побутове приміщення	1	4	-75,0	0,2
11	Підвал	2	1	100,0	0,3
12	Відсік двигуна	0	0	0,0	0,0
13	Інше місце	50	78	-35,9	8,3
Всього в Україні:		606	648	-6,5	–

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Причина виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Необережність під час паління	251	246	2,0	41,4
2	Інша причина необережного поводження з вогнем	72	102	-29,4	11,9
3	ПППБ при експлуатації печей та ТГ	104	100	4,0	17,2
4	Коротке замикання електромережі	99	121	-18,2	16,3
5	ПППБ при експлуатації електро побутових приладів	14	12	16,7	2,3
6	ПППБ при експлуатації електро побутових газових, гасових та бензинових приладів	11	12	-8,3	1,8
7	ППМ електроустановок та електромереж	1	0	–	0,2
8	Несправність електричної системи автомобіля	2	0	–	0,3
9	Інша причина	52	55	-5,5	8,6
Всього в Україні:		606	648	-6,5	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Соціальний статус загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Пенсіонер	337	378	-10,8	49,2
2	Безробітний	188	206	-8,7	27,4
3	Робітник	46	39	17,9	6,7
4	Особа без певного місця проживання	15	9	66,7	2,2
6	Дитина дошкільного віку (до 6 років)	12	6	100,0	1,8
7	Домогосподарка	7	4	75,0	1,0
8	Студент	0	0	0,0	0,0
9	Соціальний статус не вказано	80	83	-3,6	11,7
Всього в Україні:		685	725	-5,5	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 9.

Таблиця 9 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Вік загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	60 років та старше	349	402	-13,2	50,9
2	від 40 до 60 років	217	228	-4,8	31,7
3	від 21 до 40 років	62	59	5,1	9,1
4	до 7 років	12	6	100,0	1,8
5	від 7 до 14 років	2	5	-60,0	0,3
6	від 18 до 21 року	0	3	-100,0	0,0
7	від 16 до 18 років	2	0	–	0,3
8	від 14 до 16 років	0	0	0,0	0,0
9	вік не вказано	41	22	86,4	6,0
Всього в Україні:		685	725	-5,5	–

Тож, як і торік, упродовж 4 місяців 2023 року найбільша кількість пожеж із загибеллю людей сталася у сільських житлових будинках, унаслідок яких найчастіше гинули пенсіонери та безробітні у віці від 60 років та старше.

Розподіл пожеж за об'єктами їх виникнення

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 4 місяці 2023 року виникло 867 пожеж (-26,5 %), що становить 4,9 % від загальної кількості пожеж, унаслідок яких загинуло 17 людей (за 4 місяці 2022 року – 12 людей) та 26 людей отримали травми (за 4 місяці 2022 року – 118 людей).

Прямі збитки від цих пожеж зменшилися на 16,7 % та склали 5 млрд 578 млн 868 тис. грн, що становить 68,6 % від загальної кількості прямих збитків; побічні збитки збільшилися на 28,6 % та склали 14 млрд 431 млн 610 тис. грн, що становить 66,3 % від загальної кількості побічних збитків.

На рисунку 5 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

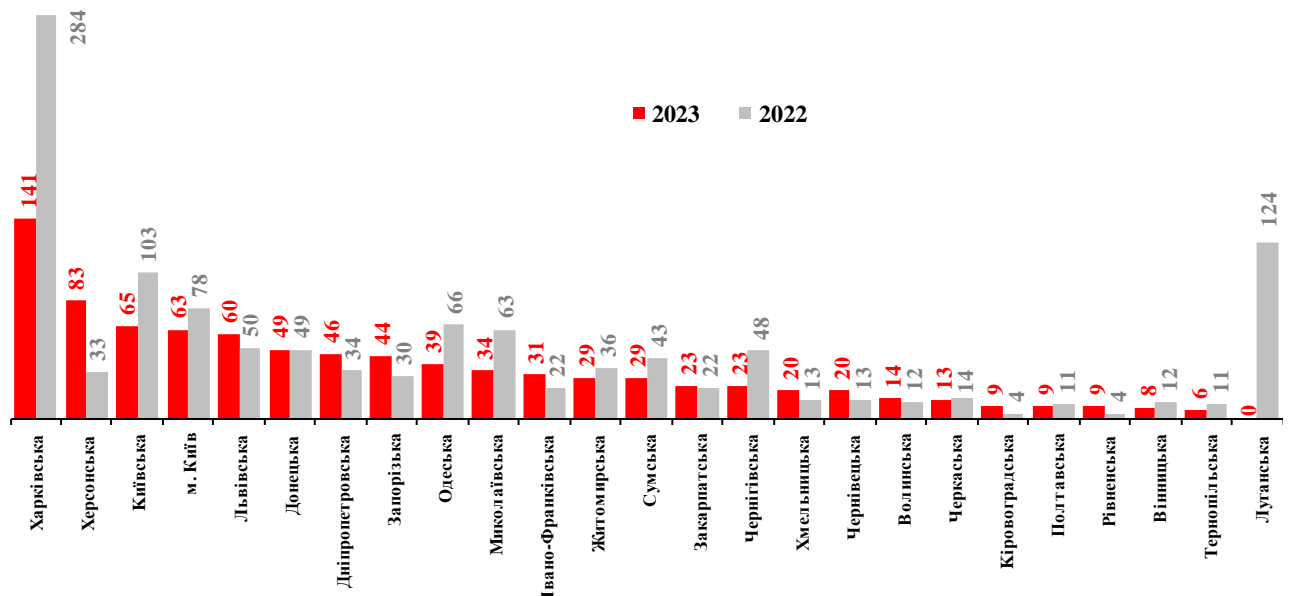

Рисунок 5 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об’єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

У **будівлях виробничого призначення** виникло 247 пожеж (-37,2%), що становить 28,5 % від загальної кількості пожеж на об’єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки зменшилися на 17,9% і становлять 4 млрд 32 млн 426 тис. грн (72,2 % від загальної суми прямих збитків на профілакуємих об’єктах). Побічні збитки становлять 12 млрд 300 млн 62 тис. грн (зростання на 39,9%; 85,2 % від суми побічних збитків на профілакуємих об’єктах). Причини 38,1 % пожеж у будівлях виробничого призначення пов’язані з вибухами внаслідок влучення вибухонебезпечних предметів.

У **будівлях об’єктів торгівлі і харчування** виникло 203 пожежі (-34,9 %), що становить 23,4 % від загальної кількості пожеж на об’єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 174 млн 591 тис. грн (-87,7 %; 3,1 %). Побічні збитки становлять 349 млн 338 тис. грн (-82,1 %; 2,4 %).

У **спорудах соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення** виникло 200 пожеж (-27,8 %), що становить 23,1 % від загальної кількості пожеж на об’єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 443 млн 388 тис. грн (зростання у 2,8 рази; 7,9 %). Побічні збитки становлять 651 млн 311 тис. грн (зростання у 2,9 рази; 4,5 %).

Для прикладу, 11 квітня 2023 року у 07 год 47 хв до служби 101 надійшло повідомлення про задимлення в будівлі спорткомплексу на вулиці Кравчука у Луцьку. За викликом прибув черговий караул 25-ї ДПРЧ та відділення 1-ї ДПРЧ м. Луцька. Рятувальники здійснили евакуацію з сильно задимленого приміщення другого поверху 4-х

дорослих по висувній драбині та двох дітей (дошкільного віку) із використанням захисних апаратів на стисненому повітрі. Також врятовано хом'ячка, що є домашнім улюбленцем однієї з врятованих дітей. Причина пожежі – порушення правил пожежної безпеки при експлуатації електроустановок.

У **будинках та спорудах сільськогосподарського призначення** виникло 109 пожеж (зростання у 2,2 рази), що становить 12,5 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 854 млн 779 тис. грн (зростання у 11,9 рази; 15,3 %). Побічні збитки становлять 907 млн 243 тис. грн (зростання у 10,3 рази; 6,2 %). Причини 60,6% пожеж у будинках та спорудах сільськогосподарського призначення пов'язані з вибухами внаслідок влучення вибухонебезпечних предметів. При цьому прямі збитки від пожеж, що виникли внаслідок обстрілів таких об'єктів, складають 99,1% від суми прямих збитків на них.

У **будинках та спорудах житлового призначення** виникло 9 218 пожеж (-20,3%; 51,9 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки збільшились на 26,9% і становлять 2 млрд 222 млн 480 тис. грн, що складає 27,3 % від загальної суми прямих збитків. Побічні збитки склали 4 млрд 848 млн 84 тис. грн (збільшення на 73,6%; 22,3 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, безпосередньо у **житлових будинках** виникло 6 033 пожеж (-16,5 %), що становить 34,0 % від загальної кількості пожеж або 68,3 % від кількості пожеж у будинках та спорудах житлового призначення.

Для прикладу, 28 квітня 2023 року близько 4 год 30 хв в ході масованого артилерійського обстрілу агресором території України, одна з російських ракет влучила в дев'ятиповерхівку, розташовану в м. Умані Черкаської області. Внаслідок удару сталося часткове руйнування з 6 по 9 поверхи в межах одного під'їзду, а також виникли пожежі на 5-6 поверхах та на паркувальному майданчику. До робіт від ДСНС було залучено 148 осіб та 36 од. техніки, зокрема 2 кінологічних розрахунки.

Внаслідок російської ракетної атаки загинуло 22 людини, з них шестеро дітей. Отримали травми 18 людей, ще 17 було врятовано.

На **транспортних засобах** виникло 857 пожеж (-20,0 %; 4,8 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки склали 133 млн 310 тис. грн (+31,2 %; 1,6 % від загальної кількості прямих збитків). Побічних збитків цими пожежами нанесено на суму 354 млн 449 тис. грн (+80,7 %; 1,6 % від загальної кількості побічних збитків).

У **природних екосистемах** виникло 66 пожеж (-33,3 %), що становить 0,4 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 109 млн 68 тис. грн (зростання в 17,3 рази; 1,3 %). Побічні збитки становлять 113 млн 90 тис. грн (зростання у 7,3 рази; 0,5 %).

На **відкритих територіях** виникло 6 118 пожеж (-67,3 %), що становить 34,5 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 15 млн 57 тис. грн (-54,5 %; 0,2 % від загальної суми прямих збитків). Побічні

збитки становлять 1 млрд 544 млн 491 тис. грн (+5,9 %; 7,5 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, кількість пожеж на територіях житлової забудови, приватних домоволодінь та поза межами населених пунктів зменшилася на 65,9 % та 71,0 % відповідно.

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Упродовж 4 місяців 2023 року основними причинами виникнення пожеж були:

- 1) необережне поводження з вогнем – 8 147 випадків (-63,2 %);
- 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 3 387 випадків (-0,2 %);
- 3) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 2 029 випадків (-14,2 %);
- 4) вибухи, внаслідок бойових дій – 1 711 випадків (-34,4 %);
- 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 616 випадків (-13,4 %);
- 6) підпали – 469 випадків (-18,0%);
- 7) пустощі дітей з вогнем – 76 випадків (-8,4 %);
- 8) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 45 випадків (зростання у 2,5 рази);
- 9) невстановлені причини – 38 випадків (-91,1 %).

Виокремлюючи причину виникнення пожеж, пов'язану з вибухами внаслідок бойових дій, в окрему групу, слід відзначити, що від «інших причин» за 4 місяці 2023 року виникло 1266 пожеж (-10,2 %).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 6.

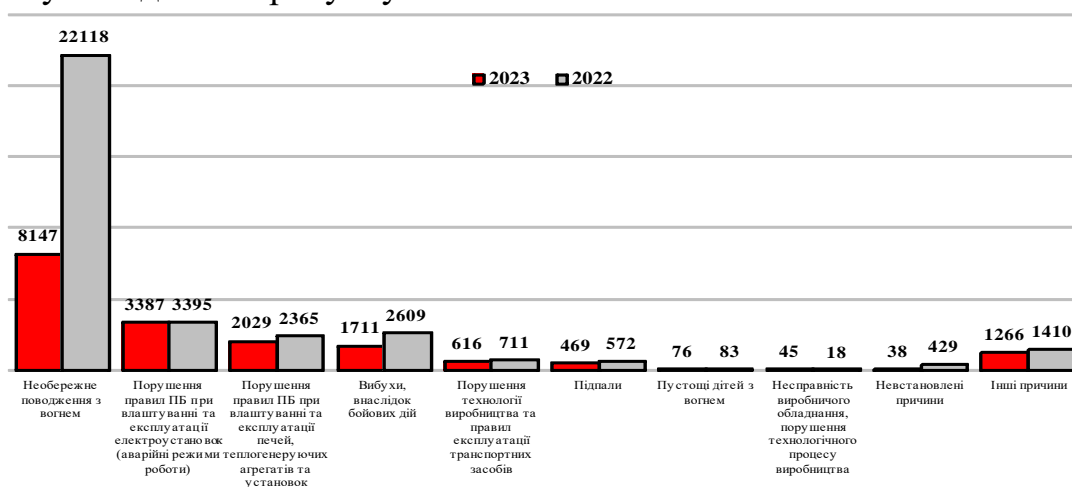

Рисунок 6 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Тож, за 4 місяці 2023 року збільшення кількості пожеж спостерігається з причини *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва* (зростання у 2,5 рази).

Висновки

За результатами порівняльного аналізу поточного стану з пожежами та їх наслідками за 4 місяці 2023 року з аналогічним періодом 2022 року встановлено зменшення кількості пожеж на 46,7 %; кількості людей, загиблих унаслідок пожеж – на 5,5 %; кількості людей, травмованих на пожежах, – на 16,8 %; разом із тим, кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, збільшилася на 72,7 %; кількість дітей, травмованих на пожежах – на 2,1 %; матеріальні втрати збільшилися на 20,9 %.

Упродовж 4 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС зареєстровано 17 746 пожеж.

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-46,7 %) за 4 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх збільшення зареєстровано у Сумській області (+52,2 %) та м. Києві (+3,9 %).

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних регіонів на захід країни.

Унаслідок пожеж загинуло 685 людей, у тому числі 19 дітей; 538 людей отримали травми, у тому числі 48 дітей.

Матеріальні втрати від пожеж склали 29 млрд 908 млн 818 тис. грн (із них прямі збитки становлять 8 млрд 131 млн 666 тис. грн; побічні – 21 млрд 777 млн 152 тис. грн).

У містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України зареєстровано 9 938 пожеж; порівняно з 4 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 40,6 %; загинуло 373 людини (-1,1 %), що становить 54,5 % від загальної кількості загиблих; травмовано 377 людей (-16,7 %), що становить 70,1 % від загальної кількості травмованих.

У сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів зареєстровано 7 808 пожеж; порівняно з 4 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 52,7 %; загинуло 312 людей (-10,3 %), що становить 45,5 % від загальної кількості загиблих; травмована 161 людина (-17,0 %), що становить 29,9 % від загальної кількості травмованих.

У будівлях і спорудах житлового сектору виникло 9 218 пожеж (-20,3%), внаслідок яких загинуло 630 людей (-6,4 %).

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, виникло 867 пожеж (-4,9 %). На підприємствах, в організаціях, закладах: приватної власності виникло 522 пожежі (-25,9 %); колективної власності – 169 пожеж (+17,4 %); комунальної (муніципальної) власності – 101 пожежа (+13,5 %);

загальнодержавної власності – 71 пожежа (-39,3 %). Унаслідок цих пожеж загинуло 17 людей (+41,7 %) та 26 людей отримали травми (-78,0 %).

За загального зменшення кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, їх збільшення зареєстровано у 11 областях України. Зокрема, зростання вдвічі та більше кількості таких пожеж зареєстровано у Кіровоградській, Рівненській та Херсонській областях.

Основними причинами виникнення пожеж були:

- необережне поводження з вогнем – 8 147 випадків (-63,2 %);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 3 387 випадків (-0,2 %);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 2 029 випадків (-14,2 %);
- вибухи, внаслідок бойових дій – 1 711 випадків (-34,4 %);
- порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 616 випадків (-13,4 %);
- підпали – 469 випадків (-18,0%);
- пустощі дітей з вогнем – 76 випадків (-8,4 %);
- несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 45 випадків (зростання у 2,5 рази);
- невстановлені причини – 38 випадків (-91,1 %).
- інші причини - 1266 пожеж (-10,2 %).

Збільшення кількості пожеж спостерігається з причин *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва* (зростання у 2,5 рази).

Внаслідок обстрілів, пов'язаних зі збройною агресією російської федерації проти України (потрапляння боєприпасів та їх уламків, обстріли та вибухи від застосування ракет, БПЛА, обстріли стрілецькою зброєю тощо) зареєстровано 9,6 % від загальної кількості пожеж; відносно ж минулорічного показника фіксується зменшення їх кількості на 34,4%.